

18/10/2019 F. Y. B. A

B). No. 22
A-30'

XYGADR

Pol

Time: - 3hrs

Marks: 100

NB: - 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

3) Figures to the right indicate marks to a sub-question.

2019-2020

Q1) Attempt **any two** questions

- a) Discuss the various process of the making of the Indian Constitution. 10
- b) Explain the philosophy of the Preamble of the Indian Constitution. 10
- c) Explain
- i. Written Constitution
 - ii. Longest Constitution in the world
 - iii. Single citizenship 10

Q2) Attempt **any two** questions

- a) Write a detailed note on 'Right to Equality'. 10
- b) Explain Right to Constitutional Remedies. 10
- c) How are the Directive Principles of State Policy classified? 10

Q3) Attempt **any two** questions

- a) Describe the composition, qualifications, officials and special powers of Rajya Sabha. 10
- b) Explain composition of Supreme Court and qualifications, tenure and removal of judges of Supreme Court in India, 10
- c) Comment on Judicial Activism in India. 10

Q4) Attempt **any two** questions

- a) Discuss executive and legislative powers of the President of India. 10
- b) Discuss powers and functions of the Prime Minister of India. 10
- c) What are salient features of the 73rd Constitutional Amendment? 10

Q5) Attempt **any two** questions

- a) Describe Right to Freedom. 10
- b) Explain the legislative procedure. 10
- c) Explain the election and qualification of the President. 10

- सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

१) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राज्यघटनेच्या निर्मितीच्या विविध प्रक्रियांची चर्चा करा. १०
 ब) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा. १०
 क) स्पष्ट करा --
 i. लिखित राज्यघटना
 ii. जगातील सर्वात मोठी राज्यघटना
 iii. एकेरी नागरिकत्व १०

२) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) समतेचा हक्क 'यावर सविस्तर टीप लिहा. १०
 ब) घटनात्मक उपायगोजनेचा अधिकार स्पष्ट करा. १०
 क) राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे यांचे वर्गीकरण कसे करण्यात येते? १०

३) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) राज्यसभेची रचना, पात्रता, अधिकारी व विशेषाधिकार याचे वर्णन करा. १०
 ब) सर्वोच्च न्यायालयाची रचना व सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची पात्रता, कालावधी आणि पदच्युती याविषयी लिहा. १०
 क) भारतातील न्यायालयीन सक्रियते वर भाष्य करा. १०

४) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राष्ट्रपतींचे कार्यकारी व कायदेविषयक अधिकार स्पष्ट करा. १०
 ब) भारतीय पंतप्रधानांचे अधिकार व कार्ये यांची चर्चा करा. १०
 क) ७३ व्या घटनादुरुस्तीच्या ठळक वैशिष्ट्ये काय आहेत? १०

५) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) स्वातंत्र्याच्या हक्काचे वर्णन करा. १०
 ब) भारतातील वैधानिक प्रक्रिया स्पष्ट करा. १०
 क) राष्ट्रपतींची निवडणूक व पात्रता स्पष्ट करा. १०